

บทที่ 4

การทดสอบโปรแกรม BOUNDARY

ในบทนี้จะกล่าวถึงการไ้ระบบโปรแกรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดาวเทียม ซึ่งได้แก่ระบบโปรแกรม TEAM-CORRE, ระบบโปรแกรม CU-RECOGX ที่ได้เชื่อมโยงโปรแกรม BOUNDARY ส่วนที่ 1 เข้ากับ PHASE 2 และ PHASE 4 แล้ว และกล่าวถึงการไ้โปรแกรม BOUNDARY ส่วนที่ 2 ในการสกัดภาพพื้นที่ที่ต้องการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

4.1 การเลือกภาพถ่ายดาวเทียมและเทปข้อมูลตัวอย่าง

เพื่อเป็นการทดสอบผลของการไ้ระบบโปรแกรม CU-RECOGX ที่พัฒนาขึ้นใหม่นี้ จึงไ้พื้นที่ตัวอย่างบริเวณเดียวกับพื้นที่ซึ่งเคยมีผู้ศึกษาไว้แล้ว คือ พื้นที่อำเภอท่าเรือ จังหวัดอยุธยา เป็นการวิเคราะห์พื้นที่ที่เพาะปลูกข้าวโดยไ้ข้อมูลจากดาวเทียม LANDSAT ซึ่งศึกษาโดย คุณอวิษ สีลาสุวณิชย์ และคณะ⁽²⁾ พื้นที่ตัวอย่างนี้ตรงกับภาพถ่ายดาวเทียมที่บันทึกเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2521 เพร่ตามมาตรฐานไทย คือ 781119-5-6 หรือ NASA ID 30259-03015 ซึ่งภาพเเฟรมนี้มีข้อมูลเทป ซี.ซี.ที พร้อมอยู่แล้ว จึงได้ขอทำสำเนา (COPY) เทปข้อมูลนี้จากกองสำรวจทรัพยากรธรรมชาติด้วยดาวเทียม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

4.2 การจัดเรียงข้อมูลใหม่

เนื่องจากข้อมูลที่บันทึกอยู่ในเทป ซี.ซี.ที. บันทึกในลักษณะ (format) ที่ไม่สะดวกในการใช้งาน จึงต้องทำการจัดเรียงข้อมูลใหม่ (reformat) โดยการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ให้ครอบคลุมบริเวณอำเภอท่าเรือทั้งหมด ซึ่งก็คือตั้งแต่บันทึกภาพ (scanline) ที่ 720 ถึง 983 และระหว่างจุดภาพ (pixel) ที่ 335 ถึง 694 เมื่อผ่านโปรแกรม REFORMAT แล้ว จะได้เทปข้อมูลจัดเรียงใหม่ (Reformatted Tape) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.3 การแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิต

เนื่องจากข้อมูลในเทปบันทึกข้อมูลดาวเทียมมีความผิดพลาดทางเรขาคณิตอยู่ จึงต้องทำการแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตนั้น ซึ่งทำได้โดยการเลือกจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) และป้อนเป็นข้อมูลให้กับระบบโปรแกรม TEAM-CORRE⁽⁶⁾ ซึ่งระบบโปรแกรมนี้จะอ่านข้อมูลจากเทปข้อมูลจัดเรียงใหม่ แล้วทำการคำนวณตำแหน่งที่ถูกต้องของแต่ละจุดข้อมูล แล้วทำการบันทึกข้อมูล

ที่ได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตแล้วนี้ลงในเทปแม่เหล็กอีกม้วนหนึ่ง เรียกว่า เทปข้อมูลที่แก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตแล้ว (Corrected Tape) ต่อจากนั้น จึงนำเทปข้อมูลที่แก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตแล้วนี้ไปผ่านโปรแกรม BOUNDARY เพื่อกำหนดขอบเขตและหาพื้นที่ของบริเวณที่ต้องการศึกษาต่อไป

สาเหตุที่ต้องทำการแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิต ก่อนที่จะนำเทปข้อมูลมาใช้กับโปรแกรม BOUNDARY ก็เนื่องมาจากว่า โปรแกรม BOUNDARY เกี่ยวข้องกับตำแหน่งของขอบเขตและการหาพื้นที่ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลจากแผนที่มาตรฐาน ยู.ที.เอ็ม. จึงต้องทำการแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตให้กับเทปข้อมูลดาวเทียมเสียก่อนที่จะนำมาใช้กับโปรแกรม BOUNDARY ต่อไป

สำหรับบริเวณพื้นที่อำเภอท่าเรือที่ใช้ทดสอบครั้งนี้ ได้ทำการเลือกจุดควบคุมทางภาคพื้นดินเป็นจำนวนจุดที่ให้ผลในการคำนวณถูกต้องมากที่สุดจำนวน 16 จุด โดยได้แสดงค่าตำแหน่งบรรทัดพิกัด-จุดพิกัด และค่าพิกัดของเส้นละติจูด-ลองจิจูดไว้ในตารางที่ 4.4 ส่วนแกนอ้างอิงที่ใช้กับพื้นที่อำเภอท่าเรือนี้คือ ละติจูดที่ 14 องศา 20 ลิปดา และลองจิจูดที่ 100 องศา 30 ลิปดา โดยที่แกนอ้างอิงนี้จะอยู่ทางค้ำกลาง-ซ้ายของบริเวณพื้นที่อำเภอท่าเรือ เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในซีกโลกทางตะวันออกและอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร

GCP	บรรทัดพิมพ์	จุดพิมพ์	ละติจูด	ลองจิจูด
1	1000	739	14° 23.75272	100° 47.77778
2	913	632	14° 27.92935	100° 45.23611
3	785	610	14° 33.39402	100° 45.90278
4	828	589	14° 31.73369	100° 44.86944
5	953	684	14° 25.97554	100° 46.54444
6	960	733	14° 25.56793	100° 46.80833
7	735	573	14° 35.66576	100° 45.35833
8	884	484	14° 29.86413	100° 40.83333
9	994	304	14° 26.11141	100° 34.03056
10	978	465	14° 25.93207	100° 39.26389
11	625	511	14° 40.64946	100° 44.49722
12	759	540	14° 34.67391	100° 43.94722
13	732	303	14° 37.06793	100° 36.75556
14	704	318	14° 38.22826	100° 37.54167
15	885	329	14° 30.51359	100° 35.87500
16	821	320	14° 33.22283	100° 36.31944

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าตำแหน่งบรรทัดพิมพ์-จุดพิมพ์และค่าละติจูด-ลองจิจูดของ GCP ทั้ง 16 จุด
บนพื้นที่อำเภอท่าเรือ

หมายเหตุ ขนาดของกรอบภาพ บรรทัดพิมพ์ 620-1083

จุดพิมพ์ 235-794

4.4 การกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ศึกษา

หลังจากทำการแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตแล้ว ก็จะได้เทปข้อมูลที่พร้อมที่จะใช้งานต่อไป ซึ่งในขั้นตอนต่อไปก็จะนำเทปข้อมูลที่แก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตแล้วนี้ไปผ่านโปรแกรม BOUNDARY เพื่อทำการสกัดภาพและหาพื้นที่อำเภอลำปาง เพื่อทำการจำแนกประเภทข้อมูลและพิมพ์ภาพขอบเขตพื้นที่ โดยโปรแกรม PHASE 5 และโปรแกรม PHASE 6 ของระบบโปรแกรม CU-RECOGX ต่อไป

เนื่องจากการกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ศึกษาจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากแผนที่มาตรฐาน ผ.ท. เอ็ม. โดยเมื่อดูจากแผนที่ที่ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอลำปาง จังหวัดอุตรดิตถ์แล้ว จะเห็นว่ารูปร่างขอบเขตพื้นที่ของอำเภอลำปางมีรูปร่างเป็นรูปทรงอิสระ และรูปทรงไม่แคบหรือแบนมากนัก ดังนั้น การกำหนดขอบเขตพื้นที่ หรือการป้อนข้อมูลให้กับโปรแกรม BOUNDARY เพื่อทำการสกัดภาพและหาพื้นที่ของอำเภอลำปางนี้ จะใช้วิธีการป้อนข้อมูลแบบ Irregular shape (IRRE) โดยวิธี Horizontal Scanline (HORI) หรือการอ่านข้อมูลแบบบรรทัด-จุดพิมพ์ และมีขนาดของกรอบภาพ boundary ดังนี้ บรรทัดพิมพ์เริ่มตั้งแต่บรรทัดพิมพ์ที่ 120 ถึงบรรทัดพิมพ์ที่ 480 และจุดพิมพ์ที่ 50 ถึงจุดพิมพ์ที่ 570 ส่วนวิธีการถ่ายเทข้อมูลขอบเขตจากแผนที่มาตรฐาน ผ.ท. เอ็ม ไปยังภาพพิมพ์ที่ได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตแล้วนั้น มีรายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค. รายละเอียดของข้อมูลขอบเขตพื้นที่อำเภอลำปางในลักษณะบรรทัดพิมพ์-จุดพิมพ์อยู่ในภาคผนวก ง .

4.5 การจำแนกประเภทข้อมูลและการพิมพ์ภาพขอบเขตพื้นที่

โปรแกรม BOUNDARY ใช้เทปข้อมูลที่ได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดทางเรขาคณิตแล้วเป็นเทปข้อมูลขาเข้า และผลลัพธ์ของโปรแกรมคือเทปข้อมูลขอบเขตซึ่งบันทึกข้อมูลควาเทียมเฉพาะที่อยู่ภายในขอบเขตพื้นที่ของอำเภอลำปางเท่านั้น ดังนั้น เมื่อนำเทปข้อมูลขอบเขตไปทำการจำแนกประเภทข้อมูลและทำการพิมพ์ภาพขอบเขตพื้นที่ โดยโปรแกรม PHASE 5 และ PHASE 6 จะช่วยให้โปรแกรมใช้เวลาในการทำงานน้อยลง เนื่องจากจะทำการจำแนกประเภทข้อมูลและพิมพ์ภาพขอบเขตพื้นที่เฉพาะภายในขอบเขตพื้นที่ที่ต้องการศึกษา (พื้นที่ขอบเขตอำเภอลำปาง) เท่านั้น

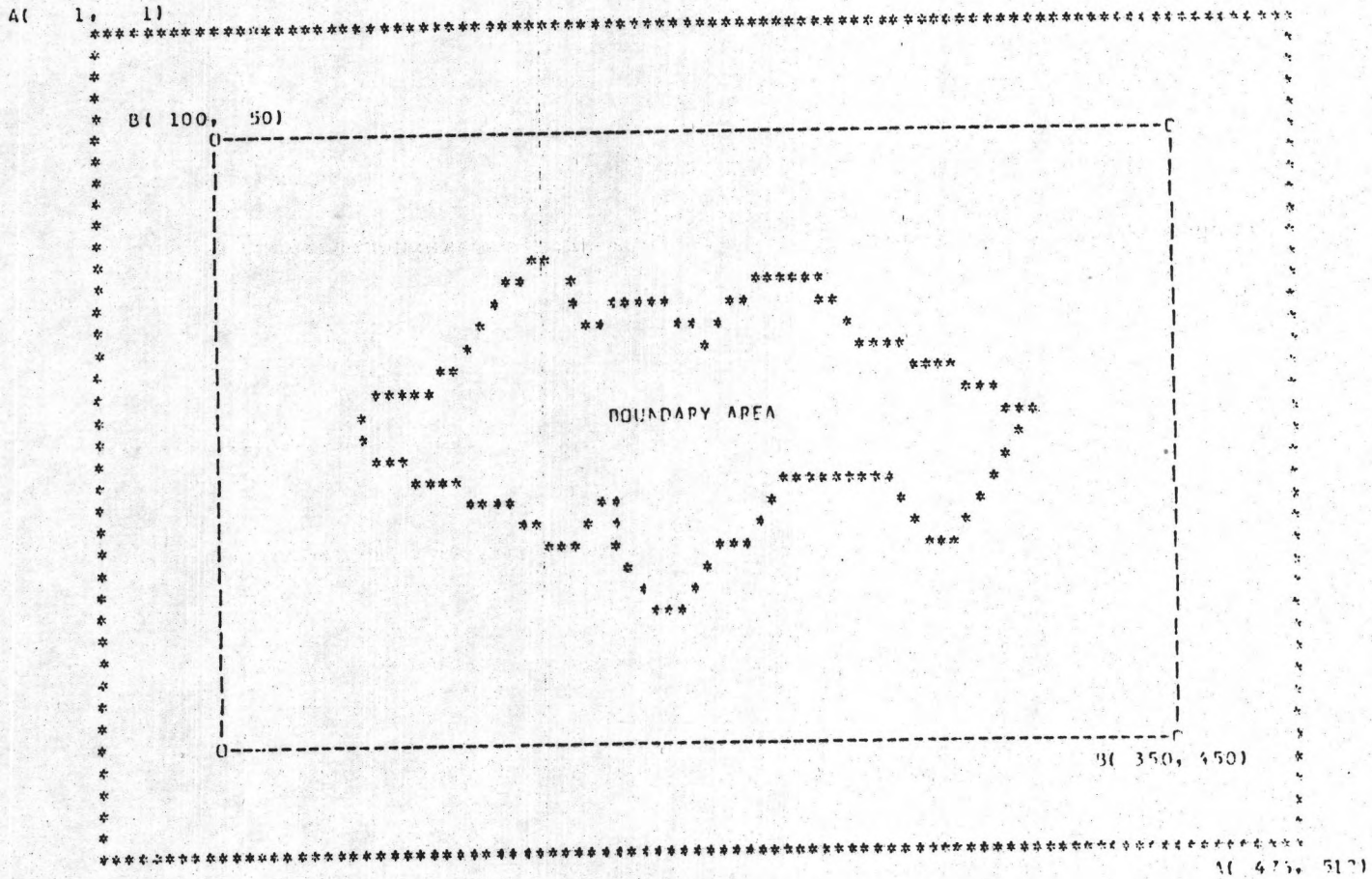
สำหรับการจำแนกประเภทข้อมูลและการพิมพ์ภาพขอบเขตพื้นที่จะใช้โปรแกรม PHASE 5 และโปรแกรม PHASE 6 ของระบบโปรแกรม CU-RECOGX โดยรูปที่ 4.1 แสดงข้อมูลของโปรแกรม PHASE 5 และรูปที่ 4.2 แสดงข้อมูลของโปรแกรม PHASE 6 ที่ใช้กับพื้นที่อำเภอลำปางในการทดสอบครั้งนี้

ผลจากการทดสอบโปรแกรม BOUNDARY ในระหว่างการพัฒนา โดยการใช้พื้นที่ อ.ท่าเรือ จังหวัดอยุธยา ในครั้งนี้ได้ผลการคำนวณพื้นที่ดังนี้

จำนวนจุดภาพ	=	39,377	จุดภาพ
จำนวนพื้นที่	=	98.4425	ตารางกิโลเมตร
	=	61,526.26	ไร่

รายงานที่ได้จากโปรแกรม BOUNDARY จะแสดงขนาดของกรอบภาพที่ทำการแก้ไขแล้ว และขนาดของกรอบภาพขอบเขตพื้นที่ พร้อมทั้งรูปร่างขอบเขตพื้นที่สมบูรณ์ และในรายงานจะแสดงพื้นที่ที่คำนวณได้ไว้ด้วยดังแสดงในรูปที่ 4.3 สำหรับภาพพิมพ์ขอบเขตพื้นที่ของ อ.ท่าเรือ แสดงไว้ในรูปที่ 4.4

BOUNDARY PROGRAM

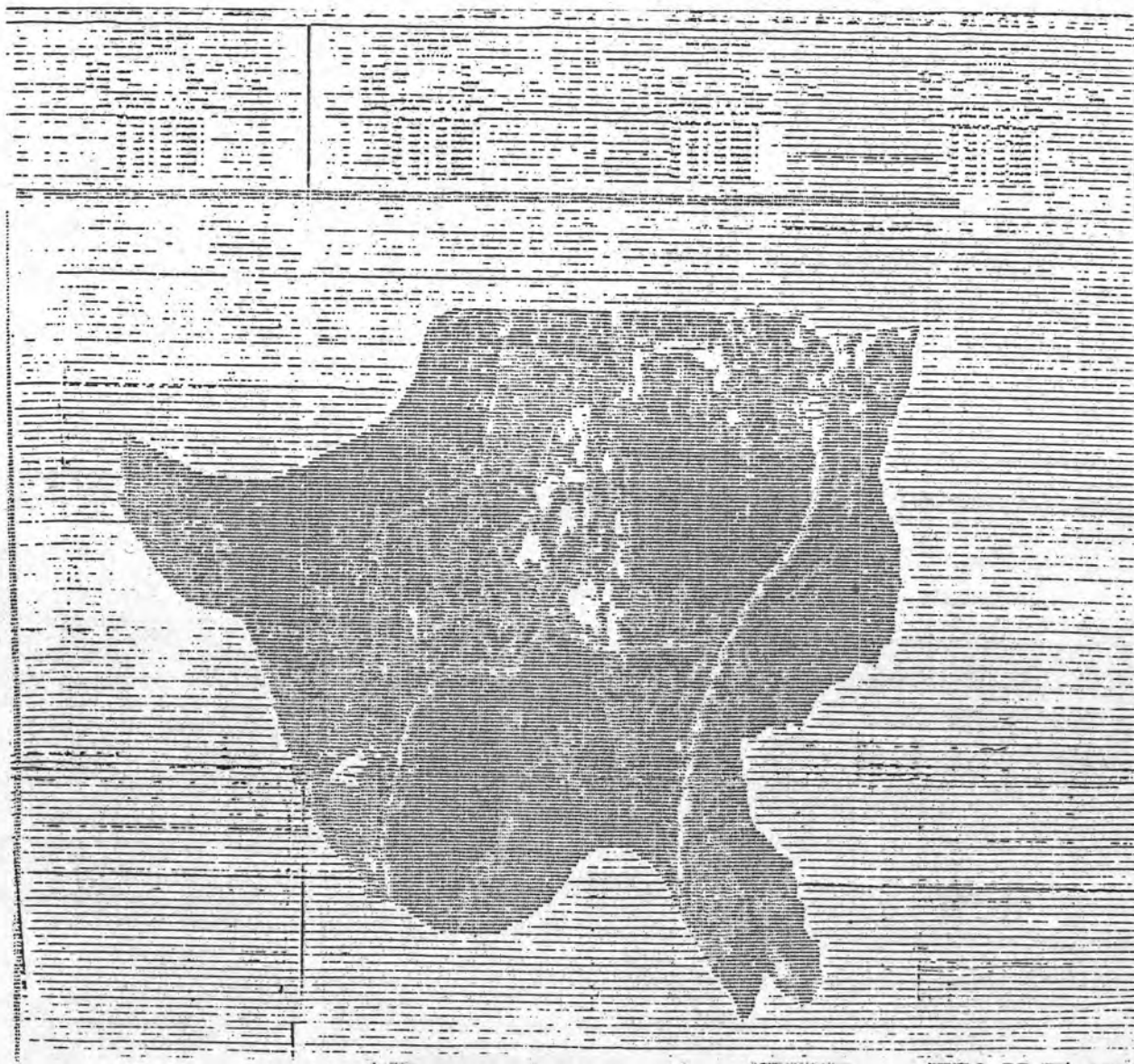
A(X,Y) = INPUT CORRECT FRAME

B(X,Y) = OUTPUT BOUNDARY FRAME

THIS BOUNDARY HAS 39377 PIXELS = 98.4425 SQ.KM.
= 61526.56 RAI

รูปที่ 4.3 แสดงรายงานผลลัพธ์ของโปรแกรม BOUNDARY

บนพื้นที่อำเภอท่าเรือ จังหวัดอยุธยา

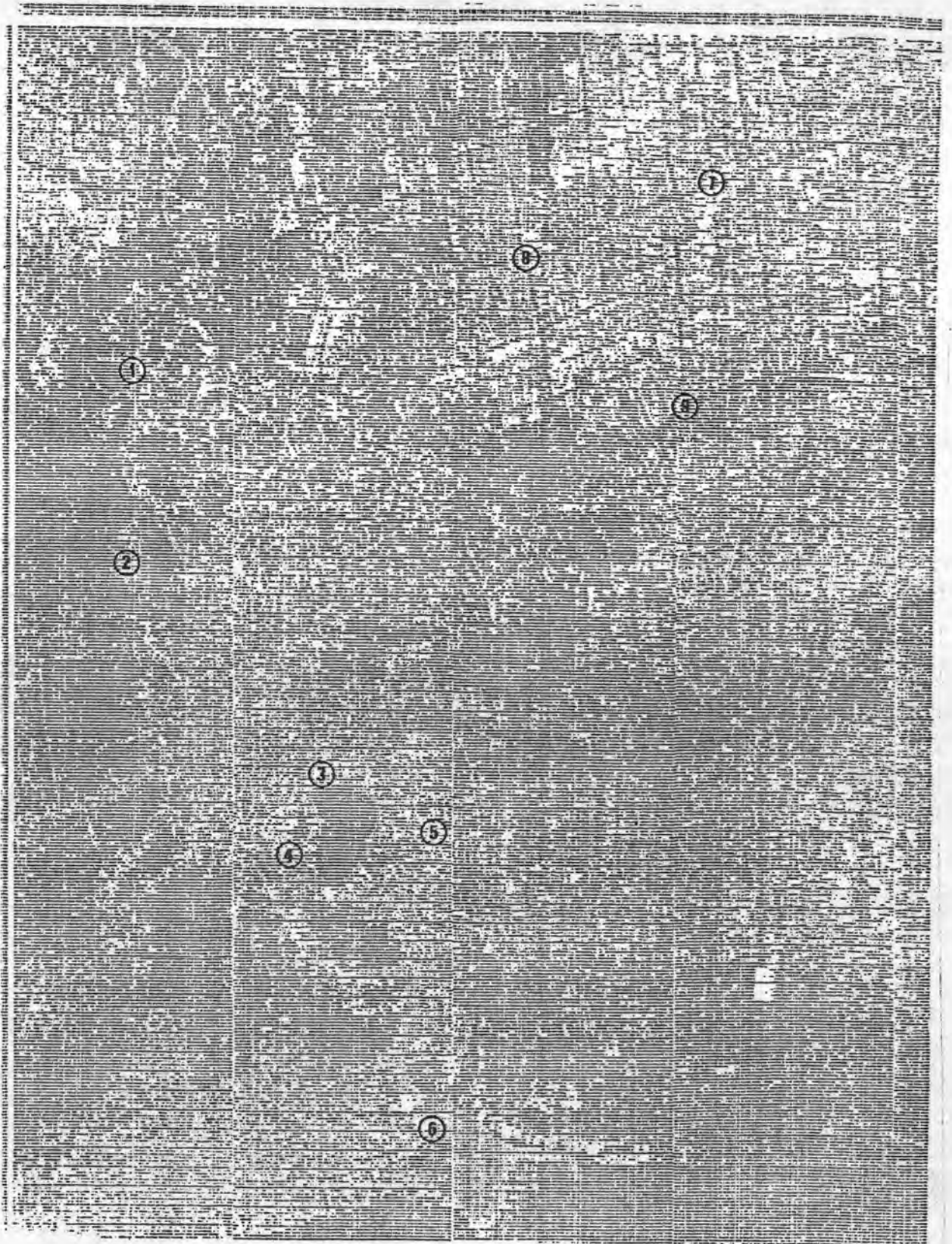

รูปที่ 4.4 ภาพพิมพ์ขอบเขตพื้นที่อำเภอท่าเรือ จังหวัดอุบลราชธานี

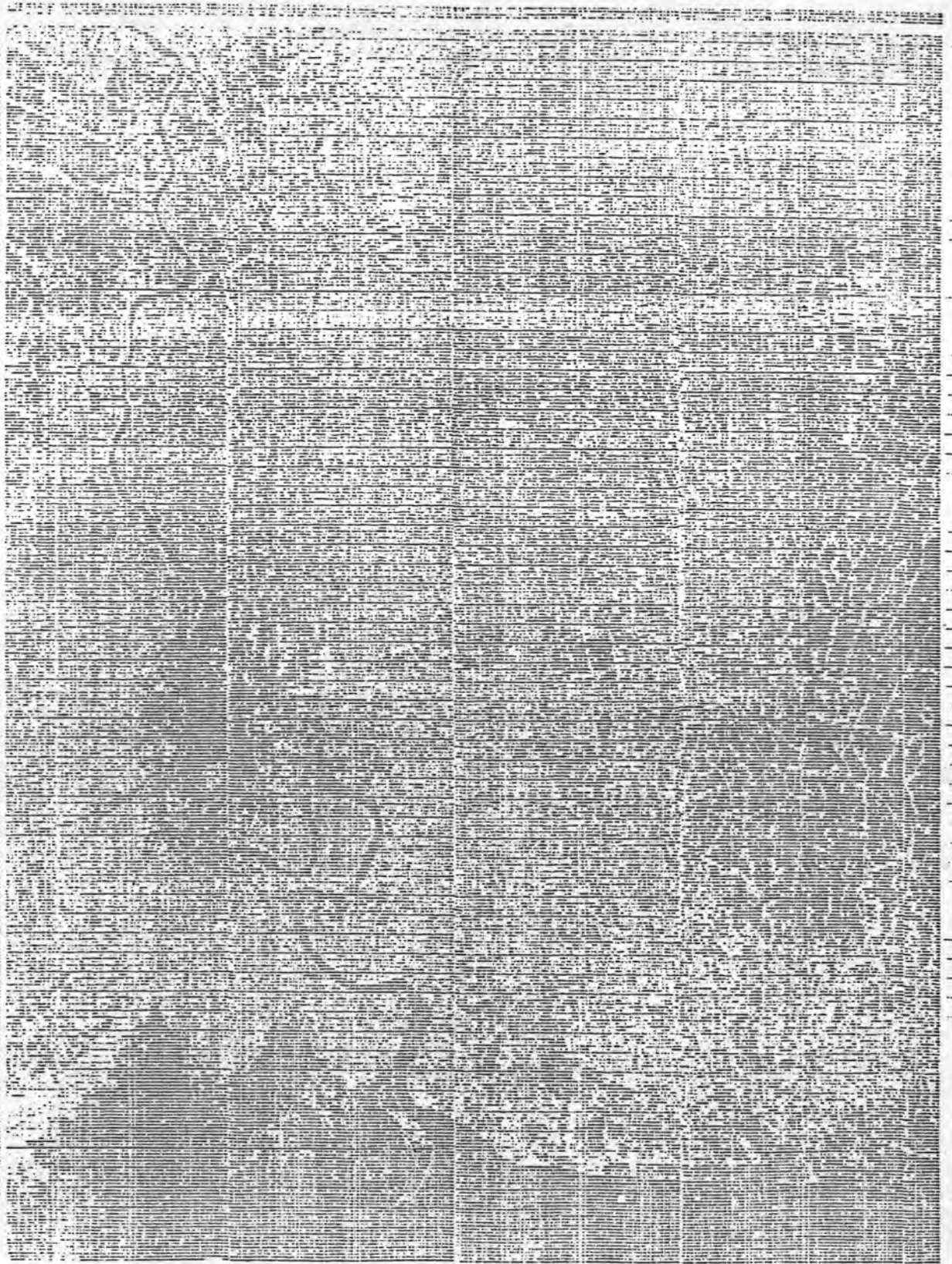
4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่บริเวณกรุงเทพฯ (7)

เพื่อเป็นการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรม BOUNDARY ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ที่จะใช้ในการทดสอบ คือ พื้นที่กรุงเทพฯ บริเวณฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งตรงกับเทปข้อมูล ซี.ซี.ที. NASA - ID 50658-03054 ถ่ายภาพเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2528 โดยบริเวณนี้ตรงกับแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1 : 50,000 ลำดับ ชุดที่ L 7017 ระวังที่ 5036 I, II และ 5136 I, II, III, IV เริ่มต้นด้วยการนำเทป ซี.ซี.ที. มาสร้างเทปข้อมูลเฉพาะพื้นที่และจัดเรียงข้อมูลใหม่แบบจุดเว้นจุด (เนื่องจากพื้นที่นี้มีขนาดใหญ่) ต่อจากนั้นจึงทำภาพพิมพ์แบนด์ 5 และแบนด์ 7 ดังแสดงในรูปที่ 4.5 และ 4.6 ขึ้นต่อไป จึงทำการเลือกจุด จี.ซี.ที. ซึ่งได้เลือกขึ้นมา 9จุด⁽⁸⁾ แล้วทำการอ่านค่าพิกัดจากภาพพิมพ์ และแผนที่ภูมิประเทศ ดังแสดงในตารางที่ 4.2 ซึ่งนำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการ Nonlinear Affine Transform สำหรับใช้ทำการปรับแก้ความผิดพลาดของข้อมูลเชิงเรขาคณิต ดังแสดงในตารางที่ 4.3 จากนั้นจึงทำภาพพิมพ์หลังปรับแก้แล้ว ทั้งแบนด์ 5 และแบนด์ 7 ดังแสดงในรูปที่ 4.7 และ 4.8

4.6.1 เมื่อได้ภาพพิมพ์หลังการแก้ไขเชิงเรขาคณิตทั้ง 2 แบนด์เรียบร้อยแล้วจึงนำมาเลือกพื้นที่ทดลอง โดยใช้โปรแกรม PHASE 2 Level 04 ของระบบโปรแกรม CU - RECOGX ซึ่งโปรแกรมนี้จะให้ค่าสถิติและแผนภูมิแท่งประเภทข้อมูลตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบและดูความสัมพันธ์ของแต่ละประเภทข้อมูล

รูปที่ 4.5 ภาพพิมพ์แบนด์ 5 บริเวณกรุงเทพฯ

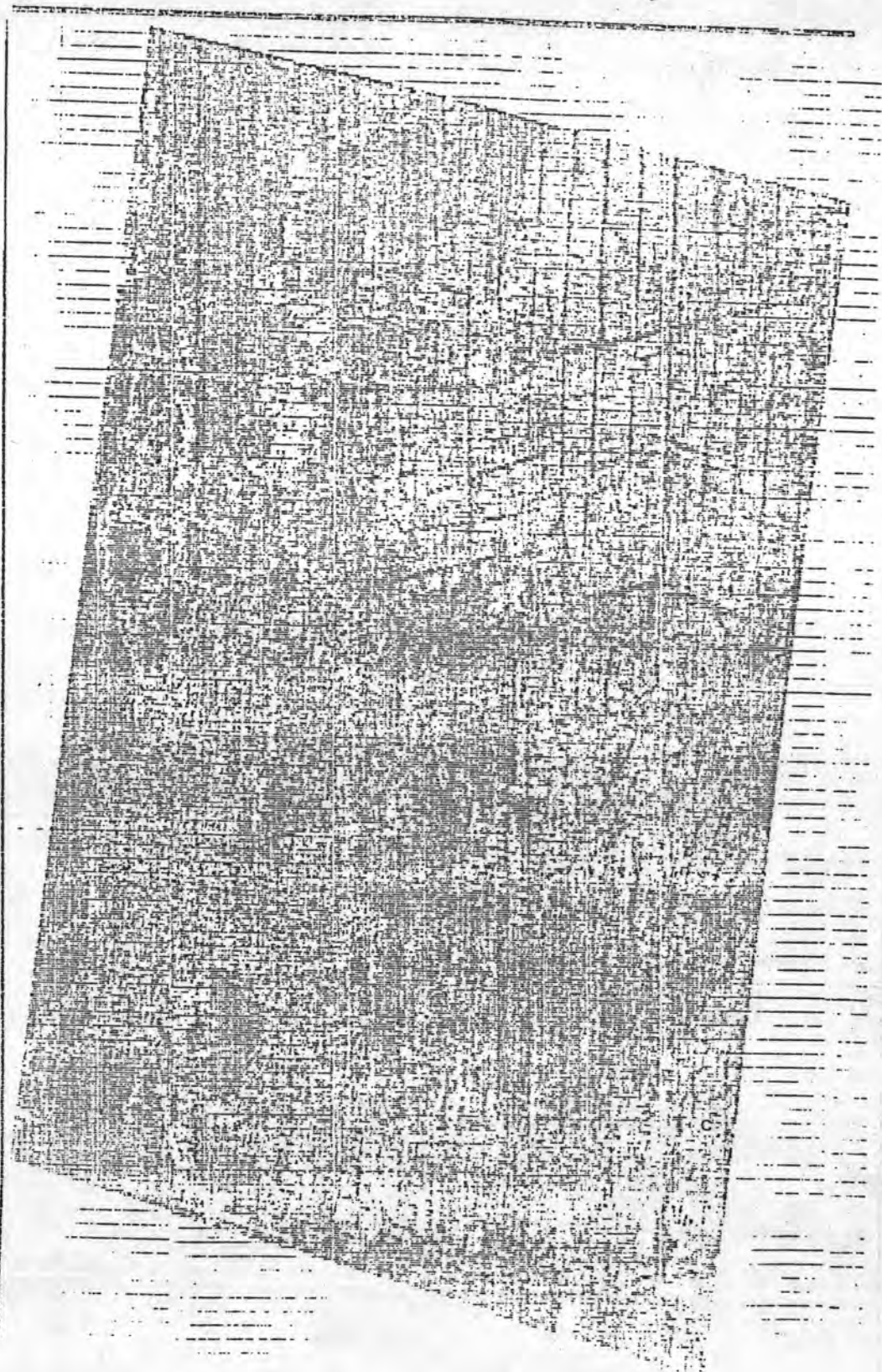
รูปที่ 4.6 ภาพพิมพ์แบนด์ 7 บริเวณกรุงเทพฯ

จ.ซี.พี. หมายเลข	ภาพพิมพ์		แผนที่ภูมิประเทศ	
	บรรทัดภาพ	จุดภาพ	เส้นรุ้ง	เส้นแวง
1	1406	1564	13° 54.728261	100° 29.652778
2	1477	1570	13° 48.55978	100° 28.777778
3	1537	1665	13° 42.160326	100° 33.513889
4	1561	1646	13° 40.149457	100° 31.861111
5	1646	1729	13° 40.951587	100° 36.847222
6	1348	1879	13° 32.241848	100° 35.472222
7	1372	1777	13° 56.956522	100° 50.694444
8	1417	1863	13° 55.989011	100° 43.750000
9	1545	1720	13° 51.168478	48.638889

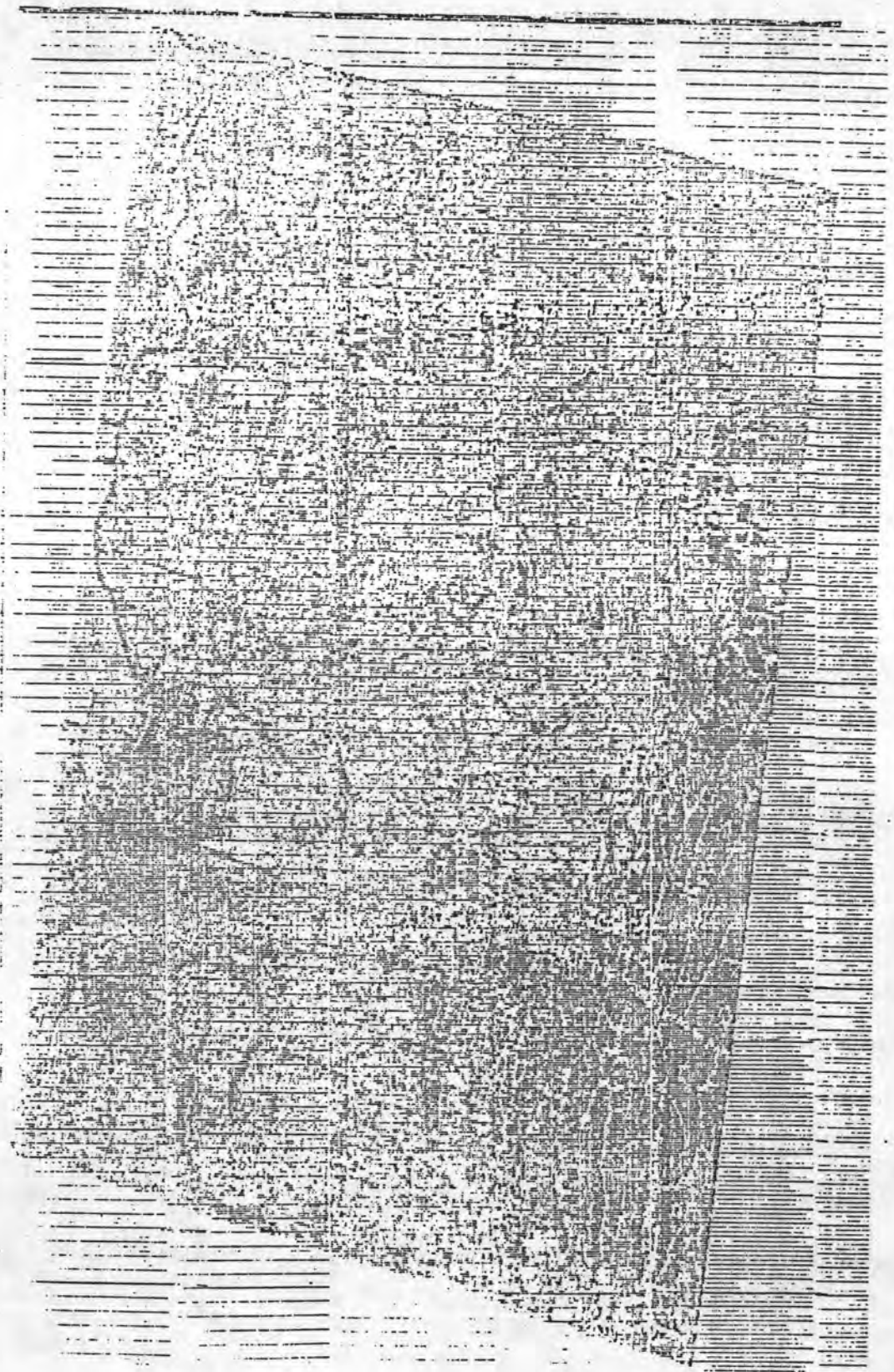
ตารางที่ 4.2 แสดงพิกัดของ จี.ซี.พี. บนภาพพิมพ์ และแผนที่ภูมิประเทศ 1 : 50,000

Coefficient of Non-Linear Affine Transform		
MATRIX	- 0.585426624	- 0.0905354413
	- 0.1751547712	0.8504300972
COEFFICIENTS OF PRODUCT TERM	0.0000523796	0.0000071457
SHIFT VECTOR	181.9585263229	224.8806998320

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของสมการ Nonlinear Affine Transform ที่ใช้ในการ
ปรับแก้เชิงเรขาคณิต ของภาพบริเวณกรุงเทพฯ

รูปที่ 4.7 ภาพพิมพ์ภายหลังการปรับแก้เชิงเรขาคณิต ของข้อมูลแบนด์ 5

รูปที่ 4.8 ภาพพิมพ์ภายหลังการปรับแก้เชิงเรขาคณิต ของข้อมูลแบนด์ 7

การเลือกพื้นที่ประเภทข้อมูลตัวอย่างบริเวณกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดขอบเขตของประเภทข้อมูลตัวอย่างหลายรูปแบบ ทั้งรูปหลายเหลี่ยม, สี่เหลี่ยม และวงกลม เป็นต้น และได้กำหนดประเภทข้อมูลตัวอย่างออกเป็น 7 ประเภท คือ

- BAR 1 เป็นประเภทข้อมูลตัวอย่างแสดงพื้นที่ว่างเปล่า
- BAR 2 เป็นประเภทข้อมูลตัวอย่างแสดงสิ่งปลูกสร้าง
- VET 1 เป็นประเภทข้อมูลตัวอย่างแสดงพืชพรรณที่มีความหนาแน่นมาก
- VET 2 เป็นประเภทข้อมูลตัวอย่างแสดงพืชพรรณที่มีความหนาแน่นน้อย
- WET 1 เป็นประเภทข้อมูลตัวอย่างแสดงพื้นที่ที่มีน้ำขังผสมพืชพรรณ
- WET 2 เป็นประเภทข้อมูลตัวอย่างแสดงพื้นที่ที่มีน้ำขัง
- WATR เป็นประเภทข้อมูลตัวอย่างแสดงแม่น้ำ

เมื่อเลือกประเภทข้อมูลแล้วจึงทำการอ่านค่าพิกัดบรรทัดพิกัดพิกัดของประเภทข้อมูลตัวอย่างที่เลือก ดังแสดงในรูปที่ 4.9 ผลลัพธ์ในรูปแบบรายงานของโปรแกรม PHASE 2 ใหม่ แสดงในรูปที่ 4.10 และ 4.11

4.6.2 เมื่อได้ค่าสถิติของแต่ละประเภทข้อมูลตัวอย่าง จาก PHASE 2 แล้ว ขั้นตอนต่อไปจะใช้โปรแกรม PHASE 4 ใหม่ เพื่อทำการหาค่าพิกัดพิกัดผลการทดลองจำแนกและการหาค่าพิกัดของพื้นที่ทดลองที่เลือกไว้ใน PHASE 2 ใหม่ด้วย โดยข้อมูลของโปรแกรม PHASE 4 ใหม่ แสดงในรูปที่ 4.12 เป็นข้อมูลที่แสดงการทดลองจำแนกประเภทข้อมูลลงในพื้นที่ทดลองที่เลือกใน PHASE 2 ใหม่ ของพื้นที่กรุงเทพฯ โดยวิธี Maximum Likelihood Ratio ผลลัพธ์ของโปรแกรม PHASE 4 ใหม่ แสดงรายงานข้อมูลกรอบภาพที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ครอบคลุมประเภทข้อมูลตัวอย่างพร้อมทั้งกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้พิกัดผลการจำแนก ดังแสดงในรูปที่ 4.13 และรูปที่ 4.14 แสดงภาพพิกัดผลการทดลองจำแนกประเภทข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ และรายงานสรุป

REMOTE SENSING DATA ANALYSIS

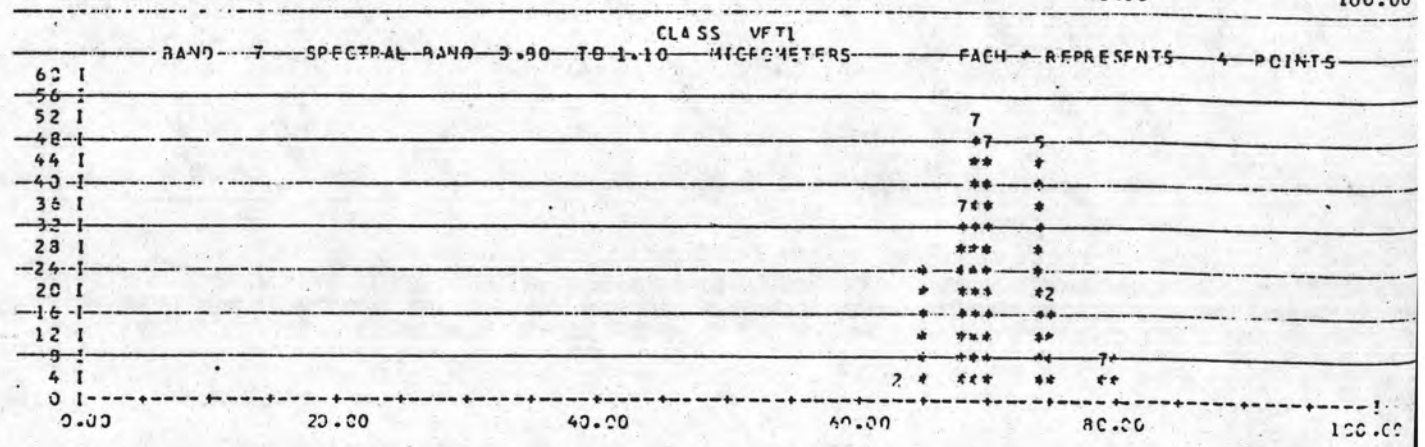
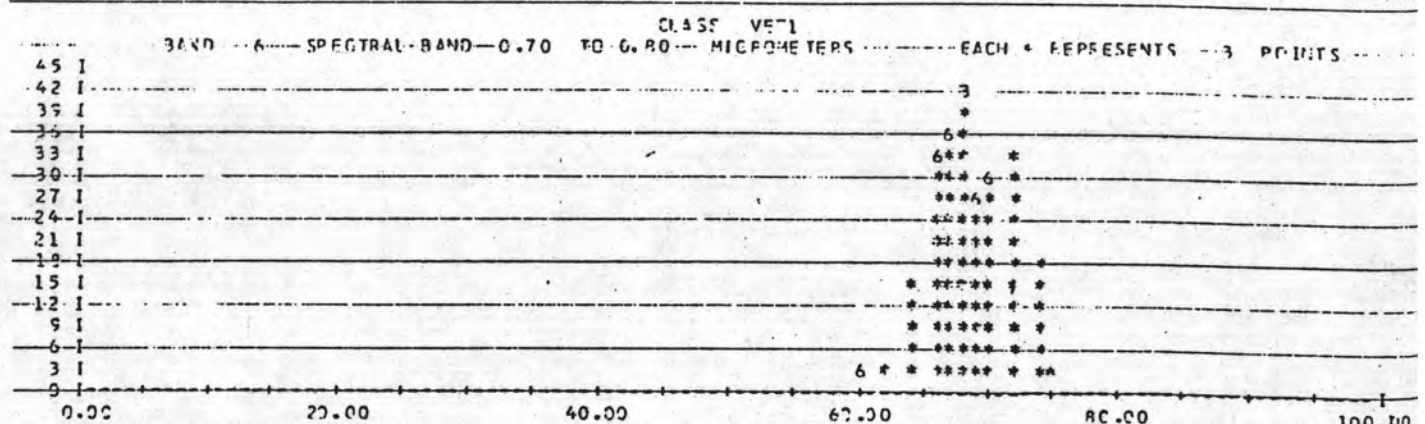
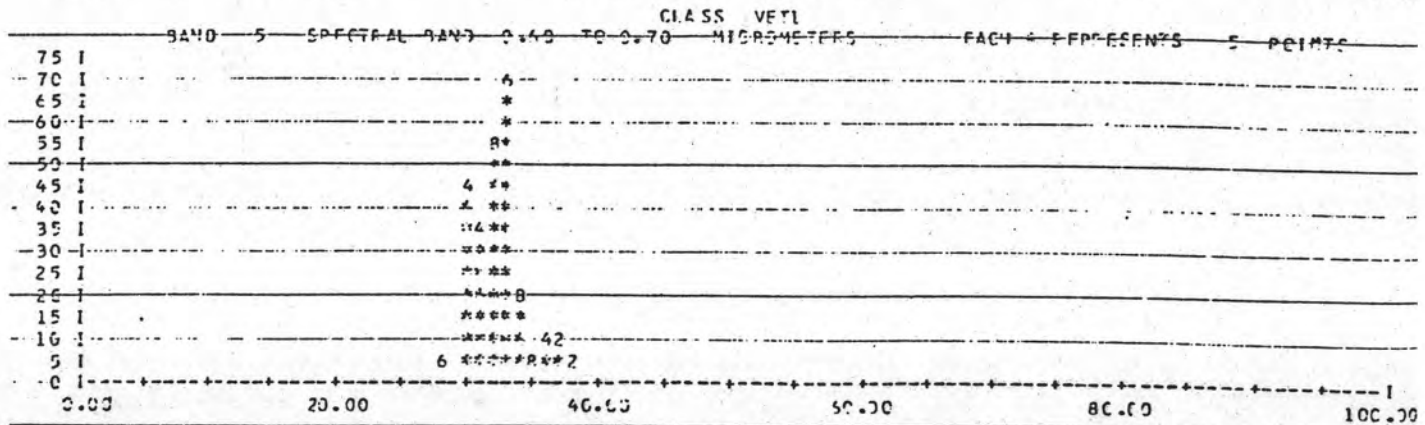
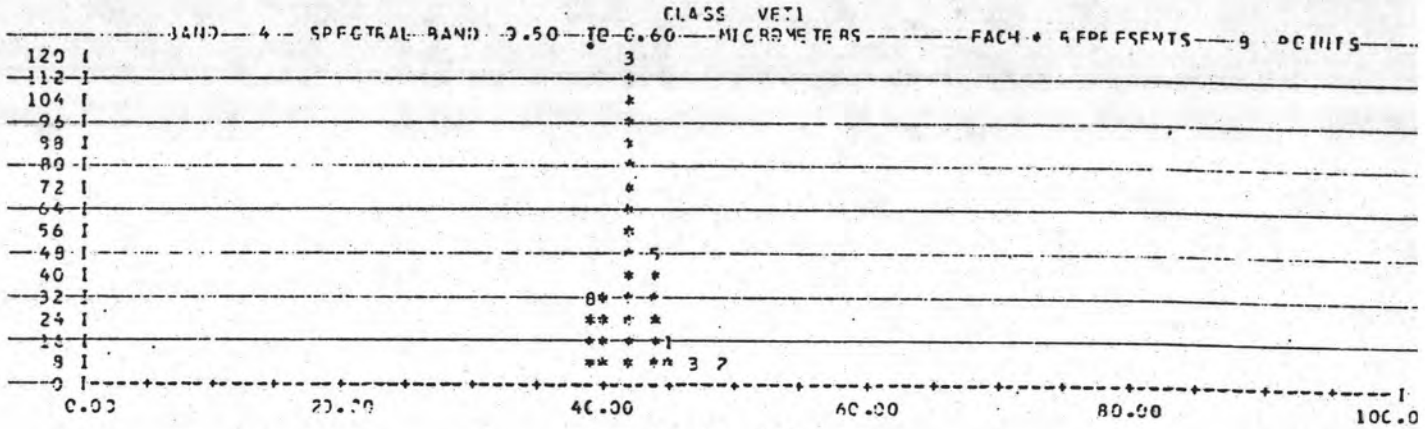
PHASE TWO

FLIGHT NUMBER	0	FLIGHT DATE	NOVEMBER 15, 1964
FLIGHT LINE	SUCCS	FLIGHT TIME	14
TAP NUMBER	PCOGX	FLIGHT ALTITUDE	0 FEET
FILE NUMBER	1	GROUND HEADING	0 DEGREES
4 BAIRS		17 POINTS PER SCAN LINE	

CLASS NAME	FIELD NUMBER	FIELD TYPE	LINES		FIELD BOUNDARY	COLUMNS		
HAR1	1	R FCT	156	161	1	185	189	1
HAR1	2	R FCT	161	164	1	185	196	1
HAR1	3	R FCT	162	166	1	210	214	1
HAR1	4	PCLY	163	167	1	217	221	1
HAR1	5	PCLY	193	198	1	182	198	1
HAR1	6	PCLY	214	221	1	124	130	1
HAR1	7	R FCT	217	219	1	243	250	1
HAR1	8	PCLY	233	239	1	123	136	1
HAR1	9	R FCT	236	239	1	266	273	1
HAR1	10	R FCT	153	159	1	441	454	1
HAR1	11	PCLY	234	250	1	513	528	1
HAR1	12	R FCT	247	249	1	203	210	1
HET1	1	PCLY	156	160	1	151	155	1
HET1	2	R FCT	357	358	1	329	331	1
HET1	3	R FCT	327	329	1	352	370	1
HET1	4	PCLY	307	399	1	335	341	1
HET1	5	PCLY	402	404	1	274	280	1
HET1	6	PCLY	414	417	1	316	322	1
HET1	7	R FCT	425	428	1	309	316	1
HET1	8	R FCT	472	474	1	302	305	1
HET2	1	R FCT	395	397	1	521	527	1
HET2	2	R FCT	415	419	1	520	523	1
HET2	3	R FCT	419	422	1	516	520	1
HET2	4	R FCT	420	422	1	529	531	1
HET2	5	R FCT	423	431	1	516	518	1
HET2	6	R FCT	424	427	1	526	530	1
HET2	7	R FCT	432	434	1	497	501	1
HET2	8	PCLY	447	453	1	516	524	1
HET2	9	PCLY	510	517	1	507	514	1
HET2	10	R FCT	513	516	1	513	516	1

รูปที่ 4.10 ตัวอย่างข้อมูลกรอบภาพสี่เหลี่ยมที่ครอบคลุมประเภทข้อมูล ตัวอย่างที่เลือก

CLASS VET1			
CORRELATION MATRIX			
1.00			
0.56	1.00		
0.39	0.09	1.00	
-0.02	-0.24	0.71	1.00
THE MEAN VECTOR			
40.94	31.73	67.64	69.59
THE STANDARD DEVIATIONS			
1.89	1.74	2.92	3.71
CLASS VET2			
CORRELATION MATRIX			
1.00			
0.78	1.00		
0.50	0.15	1.00	
0.23	0.17	0.90	1.00
THE MEAN VECTOR			
46.26	39.87	76.13	78.59
THE STANDARD DEVIATIONS			
3.12	4.54	7.93	9.55
CLASS WATR			
CORRELATION MATRIX			
1.00			
0.97	1.00		
0.85	0.76	1.00	
0.53	0.51	0.84	1.00
THE MEAN VECTOR			
48.76	44.39	26.71	12.34
THE STANDARD DEVIATIONS			
11.61	10.53	7.24	5.70
CLASS WFT1			
CORRELATION MATRIX			
1.00			
0.88	1.00		
0.51	0.37	1.00	
0.39	0.27	0.98	1.00
THE MEAN VECTOR			
43.89	36.83	52.23	45.10
THE STANDARD DEVIATIONS			
4.13	5.75	15.09	20.66
CLASS WFT2			
CORRELATION MATRIX			
1.00			
0.61	1.00		
0.22	-0.12	1.00	
0.03	-0.42	0.80	1.00
THE MEAN VECTOR			
57.66	61.90	62.55	44.63
THE STANDARD DEVIATIONS			
2.66	3.67	4.90	8.51

รูปที่ 4.11 (ต่อ)

REMOTE SENSING DATA ANALYSIS

PHASE FOUR

GROUP OF CONTROL CARDS ENCOUNTERED

```

$ GLIKE
$ DISPLAY
THRE BAR1 1 BAR2 1 VET1 1 VET2 1 WET1 1 WET2 1 WATR 1
FILE 1 INPUT 0 CHAN SUBSET 5 7

      COVARIANCE BAR1
      MEAN BAR1
      COVARIANCE BAR2
      MEAN BAR2
      COVARIANCE VET1
      MEAN VET1
      COVARIANCE VET2
      MEAN VET2
      COVARIANCE WET1
      MEAN WET1
      COVARIANCE WET2
      MEAN WET2
      COVARIANCE WATR
      MEAN WATR

FILE VET1 1 POLY VERT 6
      COOR 416,158 416,168 418,168 418,173 420,173
      COOR 420,158

FILE VET1 2 CIRC CENT 424,154 RADII 2
FILE VET1 3 RECT LINE 425,427,1 CGLU 176,103,1
FILE VET2-13-PGLY-VERT 6
      COOR 362,390 362,392 364,392 364,394 365,394
      COOR 365,390

FILE WET1 5 POLY VERT 6
      COOR 402,276 402,280 403,280 403,279 404,279
      COOR 404,276

$ BEGIN

```

รูปที่ 4.12 แสดงตัวอย่างบัตรข้อมูล ของโปรแกรม PHASE 4 Level 04 บริเวณกรุงเทพมหานคร

REMOTE SENSING DATA ANALYSIS

PHASE FOUR

FILE 1 NO. OF CHANNELS 4 617 POINTS PER SCAN LINE

CLASS NAME	FIELD NUMBER	FIELD TYPE	SYMBOL		LINES	FIELD BOUNDARY	COLUMNS	
VET1	1	POLY	A	416	420	1	158	173
VET1	2	CIRC	A	423	425	1	158	160
VET1	3	RECT	A	425	427	1	176	183
VFT2	13	POLY	B	362	365	1	390	394
VET1	5	POLY	C	402	404	1	276	280

CLASSIFICATION RESULTS USING CHANNELS 5

BAND 5 SPECTRAL BAND 0.60 TO 0.70 MICROMETERS
 BAND 7 SPECTRAL BAND 0.80 TO 1.10 MICROMETERS

รูปที่ 4.13 แสดงรายงานข้อมูลกรอบภาพที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ครอบคลุมประเภทข้อมูลตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้พิมพ์ผลการจำแนก

FIELD VET1 1

IIIIIIIIIIIIIIII
 5566666666667777
 8901234567890123

416 AAAAAAAAAA
 417 AAAAAAAAAA
 418 AAAAAAAAAA
 419 AAAAAAAAAA
 420 AAAAAAAAAA

FIELD VET1 2

III
 556
 890

421 A
 424 AAA
 425 A

FIELD VET1 3

IIIIIIII
 IIIIIIIII
 67890123

429 AAAAAAA
 426 AAAAAAA
 427 AAAAAAA

CLASSIFICATION SUMMARY

NUMBER OF YES PRINTERS FOR EACH CLASS WITHIN EACH FIELD AND PERCENTAGES

FIELD	CLASS	NUMBER	PER CENT
1	VET1	69	98.6
1	VET2	0	0.0
1	NET1	1	1.4
FIELD TOTAL		70	
2	VET1	5	100.0
2	VET2	0	0.0
2	NET1	0	0.0
FIELD TOTAL		5	
3	VET1	24	100.0
3	VET2	0	0.0
3	NET1	0	0.0
FIELD TOTAL		24	
CLASS TOTALS			
	VET1	98	99.0
	VET2	0	0.0
	NET1	1	1.0

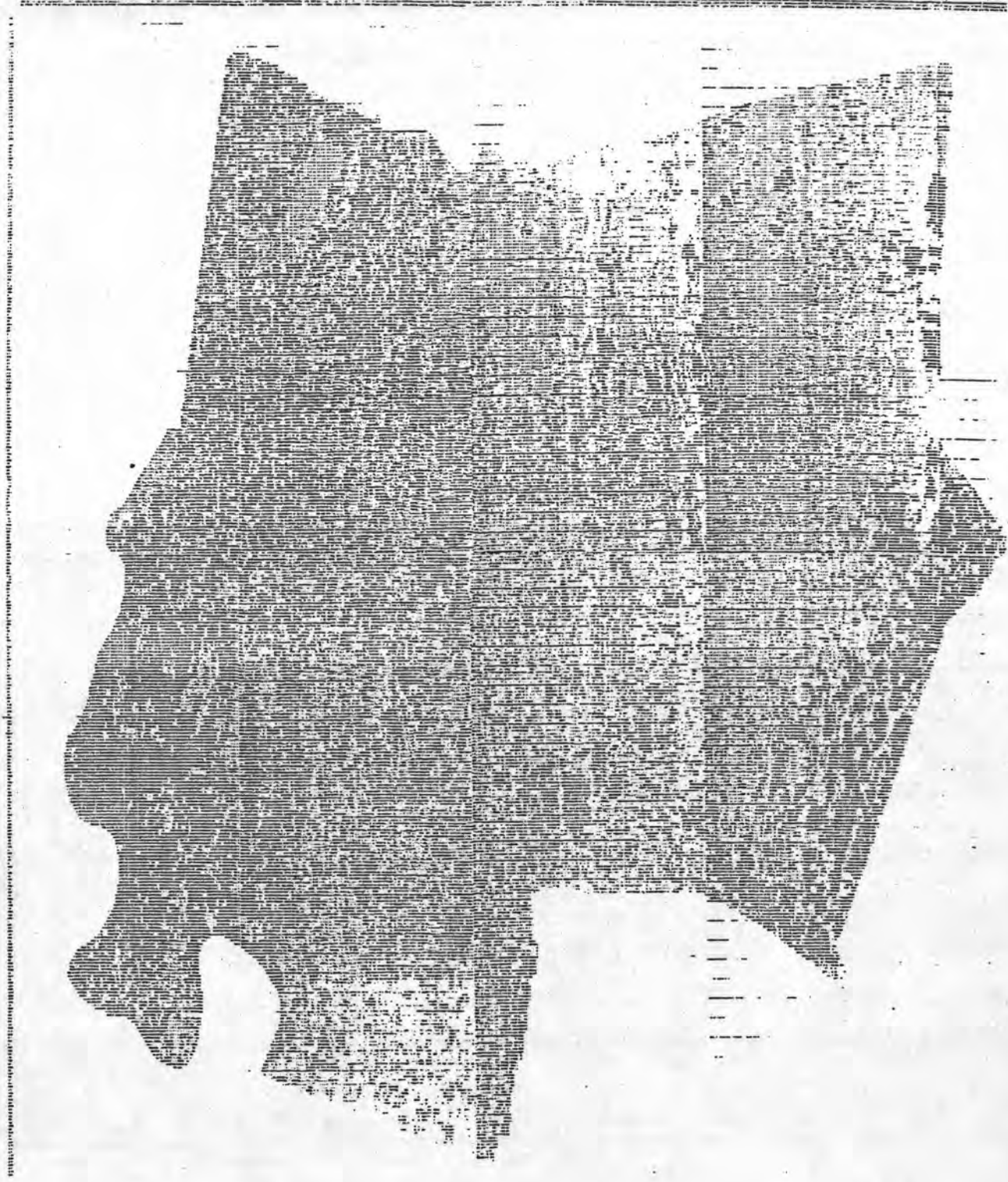
4.14 แสดงภาพพิมพ์ผลการทดลองจำแนกประเภทข้อมูลรูปแบบต่างๆ และรายงานสรุป

จากการทดลองจำแนกประเภทข้อมูลบริเวณกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กำหนดประเภทข้อมูลตัวอย่างเป็น 7 ประเภท คือ BAR1 (พื้นที่ว่างเปล่า), BAR2 (สิ่งปลูกสร้าง), VET1 (พืชพรรณที่มีความหนาแน่นมาก), VET2 (พืชพรรณที่มีความหนาแน่นน้อย), WATR (แม่น้ำ), WET1 (พื้นที่มีน้ำขังผสมพืชพรรณ) และ WET 2 (พื้นที่มีน้ำขัง) นั้น พบว่าประเภทข้อมูลตัวอย่าง BAR1 และ BAR2 ไม่สามารถจำแนกออกจากกันได้อย่างชัดเจน จึงรวมประเภทข้อมูลตัวอย่างทั้งสองเข้าไว้ด้วยกัน

เมื่อผู้วิจัยตรวจสอบผลความถูกต้องในการทดลองจำแนกประเภทแล้ว ยังได้นำค่าสถิติดังกล่าว มาจำแนกตลอดทั้งพื้นที่กรุงเทพฯ ผังขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ด้วยโปรแกรม PHASE 5 ของระบบโปรแกรม CU-RECOGX และพิมพ์ภาพผลการจำแนกประเภทข้อมูลด้วยโปรแกรม PHASE 6 ของระบบโปรแกรม CU-RECOGX ดังแสดงภาพผลการจำแนกในรูปที่ 4.15 และตารางที่ 4.4

ประเภทข้อมูล	สัญลักษณ์	พื้นที่ (ตร.กม.)	เปอร์เซ็นต์
BAR1 พื้นที่ว่างเปล่า, สิ่งปลูกสร้าง BAR2	.	353.55	31.45
VET1 ส่วนผสม, พืชพรรณที่มีความ หนาแน่นมาก	I	36.24	3.22
VET2 ส่วนผสม, พืชพรรณที่มีความ หนาแน่นน้อย	O	400.28	35.60
WATR แม่น้ำ, แหล่งน้ำ	W	10.47	0.93
WET1 พื้นที่น้ำขังผสมพืชพรรณ	III (M กับ I)	229.66	20.43
WET2 พื้นที่มีน้ำขัง	M(M กับ W)	94.08	8.37
	รวม	1,124.28	100

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการจำแนกประเภทข้อมูลบริเวณกรุงเทพมหานครฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา

4.15 ภาพผลการจำแนกประเภทข้อมูลบริเวณกรุงเทพฯ ผังของแม่น้ำเจ้าพระยา

4.6.3 การสร้างภาพพิมพ์ขอบเขตพื้นที่บริเวณกรุงเทพฯ ผังขวาของ
แม่น้ำเจ้าพระยา โดยโปรแกรม BOUNDARY เริ่มโดยการถ่ายทอดข้อมูลขอบเขตพื้นที่
จากแผนที่มาตรฐาน ยู.ที.เอ็ม. ไปยังภาพพิมพ์ที่แก้ไขแล้ว (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

ต่อจากนั้นจึงป้อนข้อมูลให้กับโปรแกรม BOUNDARY โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้
Parameter ในโปรแกรม BOUNDARY

§ REGU เป็นคำสั่งระบุรูปทรงของพื้นที่ที่ศึกษา ว่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมหรือหลายเหลี่ยม
หรือวงกลม

§ IRRE เป็นคำสั่งระบุว่ารูปทรงของพื้นที่ที่ศึกษา ที่เป็นรูปทรงอิสระ

§ ECHO ระบุให้พิมพ์ข้อมูลขาเข้าในบัตรคำสั่งใช้งานออกมาในรายงานด้วย

§ BEGIN เป็นคำสั่งบอกให้เริ่มประมวลผลได้

FRAM LINE n_1 , n_2 , n_i COLU m_1 , m_2 , m_i

เป็นคำสั่งระบุกรอบที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ที่ศึกษา โดยที่

n_1 คือ บรรทัดภาพเริ่มต้น (Line start)

n_2 คือ บรรทัดภาพสุดท้าย (line end)

n_i คือ จำนวนบรรทัดภาพเพิ่ม (line increment)

m_1 คือ จุดภาพเริ่มต้น (pixel start)

m_2 คือ จุดภาพสุดท้าย (pixel end)

m_i คือ จำนวนจุดภาพเพิ่ม (pixel increment)

NSEG n

ใช้สำหรับระบุจำนวนรูปหลายเหลี่ยมย่อย (n) ซึ่งแบ่งย่อยออกภายในขอบ
เขตพื้นที่ที่ศึกษา ที่มีรูปร่างแบบหลายเหลี่ยม (polygonal)

ชนิดที่เมื่อลากเส้นระดับตัดผ่านแล้วจะตัดขอบของพื้นที่ที่ศึกษามากกว่า 2 จุด

SEGM n_1

สำหรับระบุหมายเลขให้กับรูปหลายเหลี่ยมย่อยที่แบ่ง ตั้งแต่รูปที่ 1 ถึง
รูปที่ n ตามที่กำหนดใน NSEG โดยเรียงรูปจากซ้ายไปขวา

BDRY {
HORI
VERT

ใช้สำหรับระบุวิธีการอ่านพิกัดในกรณีที่ขอบ เขตของพื้นที่ที่ศึกษามีรูปทรงอิสระ
(Irregular boundary) ซึ่งสามารถเลือกอ่านได้ ตามแนวนอน

HORizontal scanline หรือตามแนวตั้ง VERTical scanline

LINE n_i COLU m_1 m_2

ใช้สำหรับระบุพิกัดของขอบภาพเมื่ออ่านพิกัดแบบ HORI โดยระบุ
บรรทัดภาพ (n_i) แล้วตามด้วย จุดภาพที่อยู่บนของภาพที่บรรทัดภาพนั้น
ตัดผ่าน (m_1 m_2) โดยอ่านทีละบรรทัดจากบนลงล่าง

COLU n_i LINE m_1 m_2

ใช้สำหรับระบุพิกัดของขอบภาพเมื่ออ่านพิกัดแบบ VERT โดยบอกแนวจุด
ภาพ (n_i) แล้วตามด้วยบรรทัดภาพที่อยู่บนของภาพที่แนวจุดภาพนั้นตัดผ่าน
(m_1 m_2) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

นอกจากนี้ในกลุ่มคำสั่ง \$REGU ยังมีคำสั่งเช่นเดียวกับที่ใช้โปรแกรม

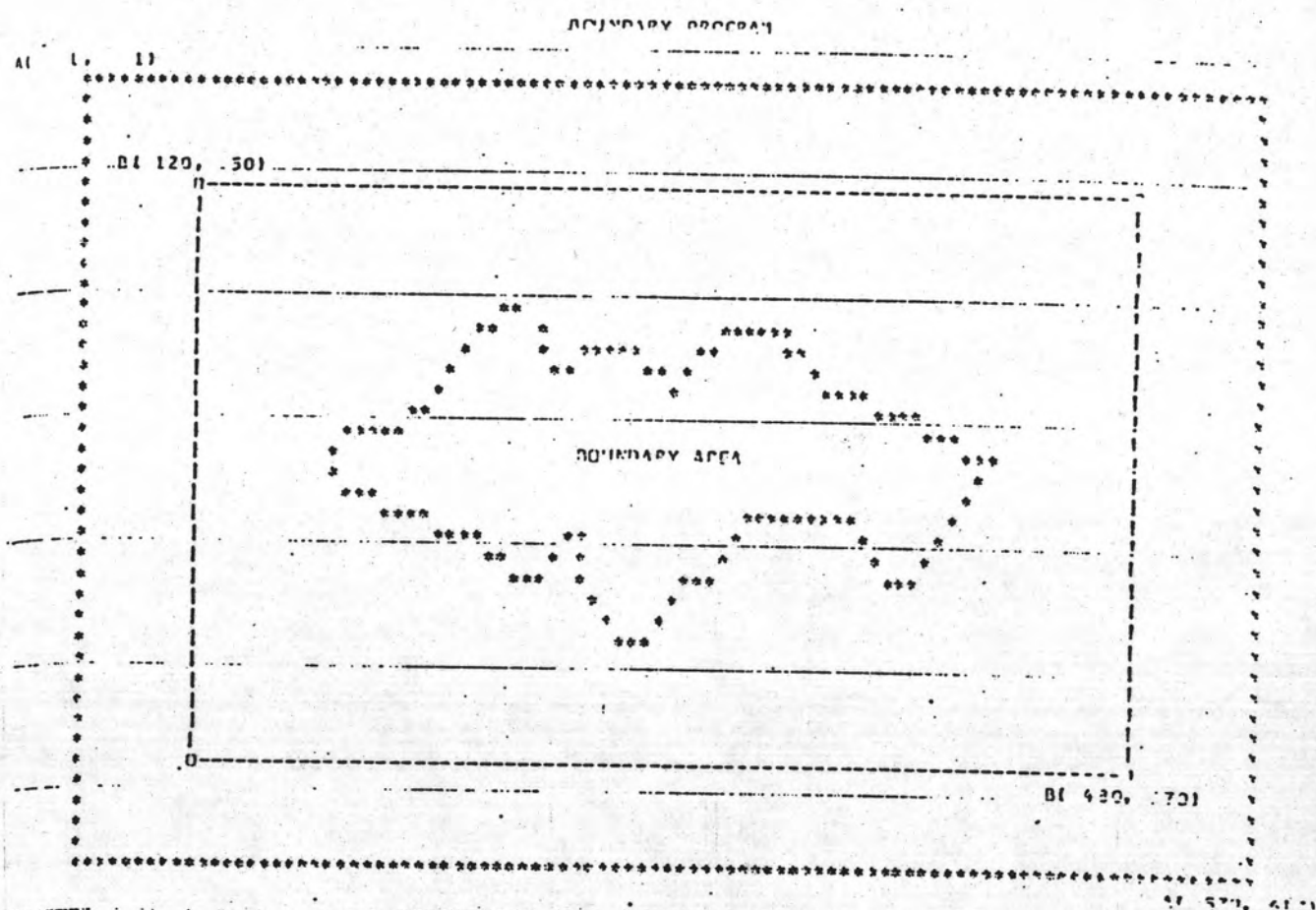
PHASE 2 คือ ประกอบด้วยคำสั่งที่บอกลักษณะของพื้นที่ที่มีรูปแบบต่าง ๆ คือ

- รูปหลายเหลี่ยม ได้แก่ คำสั่ง POLY, VERT และ COOR
(ดูตัวอย่างคำสั่งการใช้งาน แบบรูปหลายเหลี่ยมได้ในรูปที่ 4.16)
- รูปสี่เหลี่ยม ได้แก่ คำสั่ง RECT, LINE และ COLU
- รูปวงกลม ได้แก่ คำสั่ง CIRC, GENT และ RADI

ส่วนคำสั่งการใช้งานในกลุ่ม § IRRE จะแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย

ตามวิธีที่อ่าน คือ Horizontal Scanline ดังตัวอย่างในรูป 4.17 และ Vertical
Scanline ดังตัวอย่างในรูปที่ 4.18

สำหรับผลลัพธ์ของการใช้โปรแกรม BOUNDARY กับบริเวณพื้นที่กรุงเทพฯ
ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา บันทึกผลการกำหนดขอบเขตพื้นที่ลงใน เทปเรียกว่า BOUNDARY
TAPE โดยมีรูปแบบการบันทึกข้อมูลเหมือนกับที่กำหนดไว้ใน CORRECTED TAPE
ทุกประการ ส่วนผลลัพธ์ในรูปรายงาน แสดงไว้ในรูปที่ 4.19 การคำนวณพื้นที่กรุงเทพฯ
นั้นจะต้องนำมาคูณด้วย 4 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดเรียงข้อมูลใหม่เป็นแบบจุดเว้นจุด ทำให้
พื้นที่ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 1,124.78 ตารางกิโลเมตร หรือ 702,987.5 ไร่ และภาพ
พิมพ์เฉพาะขอบเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาแบบด์ 5 และแบบด์ 7
แสดงในรูปที่ 4.20 และ 4.21 ตามลำดับ

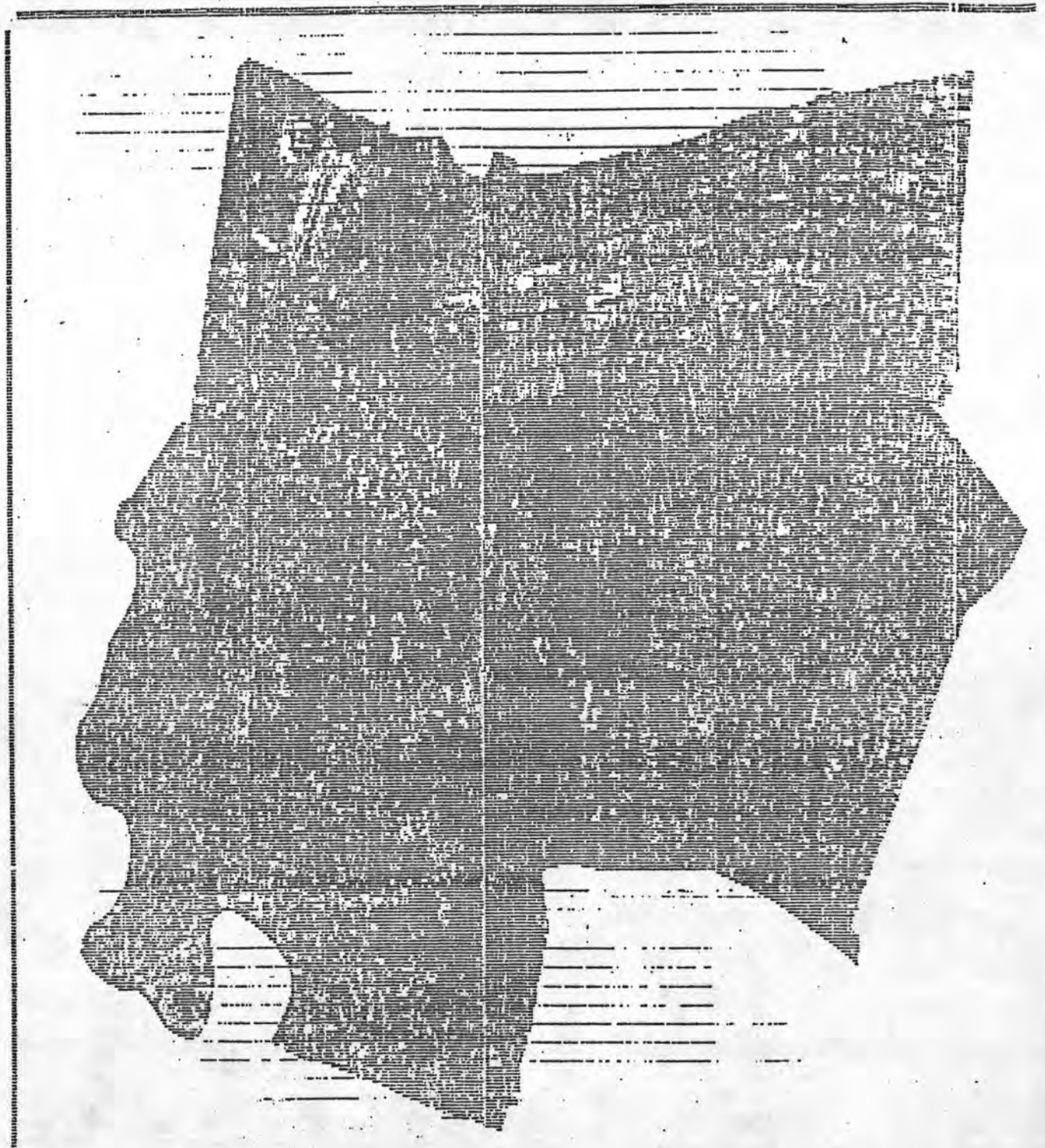

A(X,Y) = INPUT COORDINATE FRAME

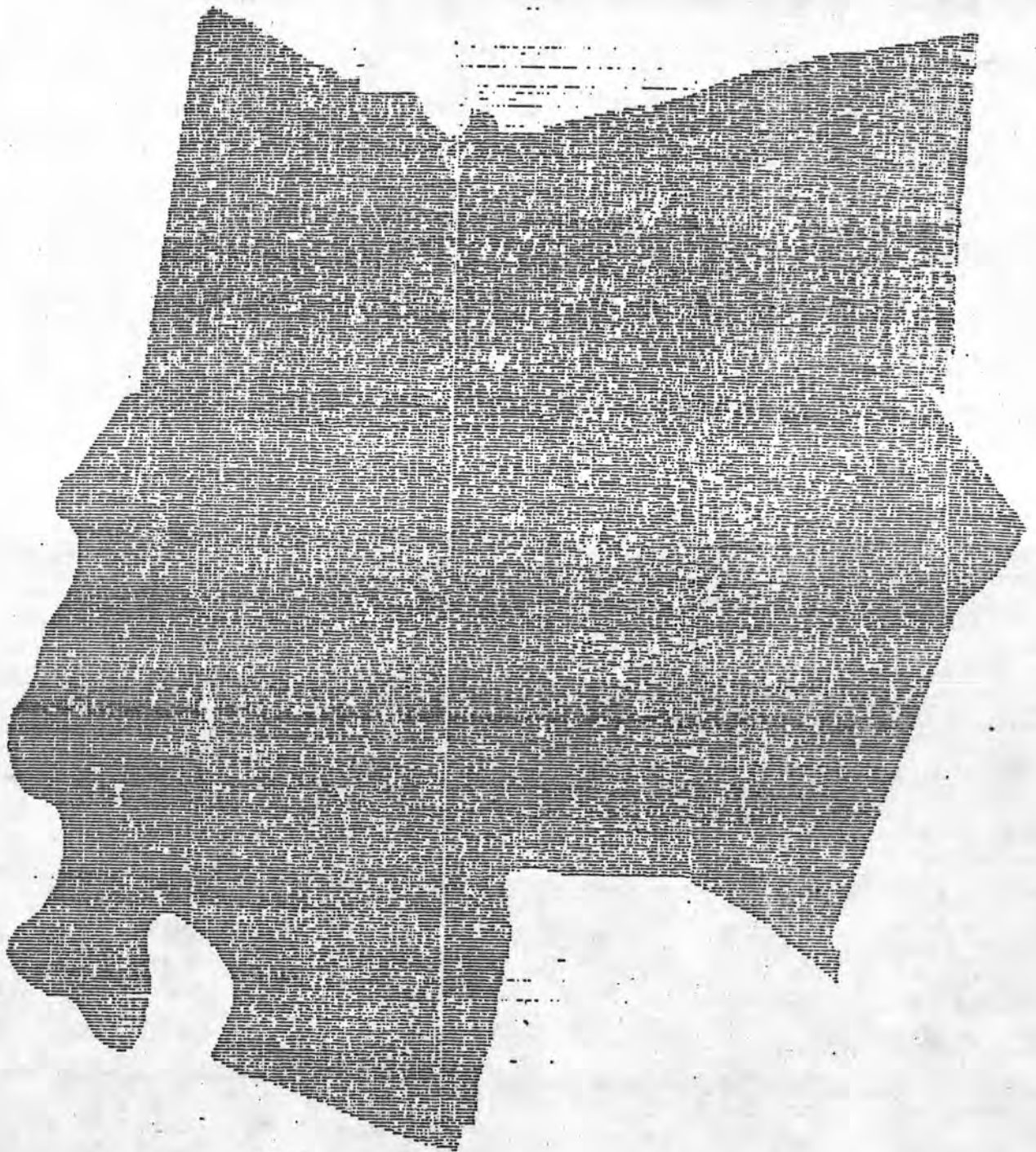
B(X,Y) = OUTPUT BOUNDARY FRAME

THIS BOUNDARY HAS 112478 PIXELS = 281.1949 SQ. KM.
= 175744.07 AC

รูปที่ 4.19 รายงานของโปรแกรม BOUNDARY บอกกรอบภาพที่ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ ผังขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา พร้อมทั้งรายงานจำนวนจุดภาพ และพื้นที่ที่คำนวณได้

รูปที่ 4.20 ภาพพิมพ์แบนด์ 5 เฉพาะบริเวณกรุงเทพฯ ผังขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา

รูปที่ 4.21 ภาพพิมพ์แบนด์ 7 เฉพาะบริเวณกรุงเทพฯ ผังขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา